

RZECZPOSPOLITA POLSKA

Rzecznik Praw Obywatelskich

Al. Solidarności 77

00-090 Warszawa

Tel. 827 42 02

Fax. 827 64 53

Warszawa, 12 lipca 2000 r.

34760

RPO/339892/2000/III/KD

Pan
Longin Komołowski
Wiceprezes Rady Ministrów
Minister Pracy i Polityki Społecznej
WARSZAWA

Szanowny Panie Premierze

Otrzymuję skargi od matek dzieci uprawnionych do zasiłku pielęgnacyjnego, ubiegających się o pomoc w formie zasiłku stałego.

Skarżą się one, że wraz z nowelizacją art. 27 ustawy z dnia 29 listopada 1990 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 1998 r. Nr 64, poz. 414 ze zm.) zostały pozbawione pomocy społecznej, tj. zasiłków stałych.

Ustawą z dnia 8 października 1999 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej i ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej... (Dz. U. Nr 90, poz. 1001). do art. 27 ustawy o pomocy społecznej dodano ust. 2b, który stanowi, że w wypadku wystąpienia uzasadnionych wątpliwości dotyczących konieczności sprawowania stałej, bezpośredniej, osobistej opieki nad dzieckiem i jego pielęgnacji w zakresie uniemożliwiającym podjęcie zatrudnienia, kierownik ośrodka pomocy społecznej występuje do powiatowego zespołu d/s orzekania o stopniu niepełnosprawności w celu uzyskania opinii w sprawie.

Tą samą ustawą wprowadzono zmianę w art. 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 123, poz. 776 ze zm.) poprzez dodanie ust. 6a stanowiącego, że zespół wydaje opinię w sprawie konieczności sprawowania stałej, bezpośredniej opieki nad dzieckiem i jego pielęgnacji w zakresie, który uniemożliwia podjęcie zatrudnienia lub pracy w prowadzonym gospodarstwie rolnym przez osobę ubiegającą się o zasiłek stały.

Zmiana art. 6 w/w ustawy nastąpiła również w ust. 9, który zawiera delegację ustawową dla Ministra Pracy i Polityki Socjalnej do wydania rozporządzenia, które by określało szczegółowe zasady orzekania o stopniu niepełnosprawności (teraz też o wydawaniu powyższych opinii) oraz i tryb postępowania przy orzekaniu i opiniowaniu.

Mając na uwadze powyższą delegację należałoby oczekiwać, że rozporządzenie Ministra pracy i Polityki Socjalnej z dnia 21 stycznia 1999 r. w sprawie szczegółowych zasad orzekania o stopniu niepełnosprawności... (Dz. U. Nr 9, poz. 82) zostanie również zmienione w zakresie zasad wydawania opinii oraz trybu postępowania przy opiniowaniu.

Ustawa weszła w życie 8 listopada 1999 r., rozporządzenie nie zostało dotychczas znowelizowane, a zasady i tryb postępowania przy wydawaniu opinii regulują nadal wydane w tym zakresie wytyczne oraz decyzja Nr 3 Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych z dn. 5 kwietnia 2000 r.

Sprawa możliwości odwołania się od opinii wydanej przez powiatowy zespół d/s orzekania o stopniu niepełnosprawności została uregulowana w ustawie z dnia 18 lutego 2000 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy o emeryturach i rentach z FUS (Dz. U. Nr 19, poz. 238 - art. 1 pkt. 16 lit. a), która dodała ust. 3d do art. 43 ustawy o pomocy społecznej. Zgodnie z art. 43 ust. 3d w/w ustawy: "od opinii wydawanych przez powiatowy zespół do spraw orzekania o stopniu niepełnosprawności w sprawach o przyznanie świadczeń z pomocy społecznej nie służy zażalenie".

W tym stanie faktycznym i prawnym, osoba ubiegająca się o zasiłek stały nie ma możliwości zakwestionowania - zaskarżenia opinii wydanej przez Powiatowy Zespół d/s Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności, choć opinia ta jest wiążąca dla ośrodka pomocy społecznej przy wydawaniu decyzji w przedmiocie przyznania zasiłku stałego.

Co prawda w przypadku decyzji odmownej, osoba ubiegająca się o pomoc w tej formie, może odwołać się od niej do organu II instancji, ale organ odwoławczy rozpatrując odwołanie nie będzie badał zasadności wydanej opinii, a tylko zgodność wydanej decyzji z obowiązującymi przepisami prawa materialnego i postępowania.

Dlatego też działając na podstawie art. 16 ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 1991 r. Nr 109, poz. 471 ze zm.) zwracam się do Pana Ministra o zajęcie stanowiska

Z poważaniem

/-/ Prof. dr Andrzej Zoll